

“Relació i ús dels Mitjans de comunicació com una de les eines de treball emocional en les Formacions”

Som docents en actiu i formadores des de fa molts anys i la nostra riquesa és que cada dia, quan ens posem davant d'una nova formació per a nosaltres és un repte.

Què volem aconseguir a l'hora de fer una formació? El Propòsit general és que sigui significativa i útil pels assistents de tal manera que puguin aplicar els diferents aprenentatges assolits a la seva vida professional i per tant aconseguir també millorar la qualitat d'intervenció educativa a L'AULA, directament els seus alumnes. Aquesta és la nostra fita.

Per aquest motiu davant d'una nova formació sempre tenim ganes i necessitat de buscar de quina manera podem avançar, com la podem crear i elaborar més significativa. De quina manera podem aprofitar al màxim per aprendre i gaudir de l'espai i el temps que compartirem plegats ...

Aquestes preguntes ens les fem constantment a l'hora de planificar una acció formativa i precisament són en aquests moments de reflexió conjunta quan ens plantejem que tot gira al voltant de trobar el **com** fer que els nostres espais formatius siguin de qualitat.

Partim d'un principi: **la part emocional** és la clau de tot el procés doncs les accions aplicades a un individu donen resultats i aquestes experiències són el motor de les creences i els models mentals de cadascú, per tant, si tenim aquest circuit clar el que cal és buscar que les accions que apliquem a l'hora de la formació siguin **positives i generadores** sobretot si ens emmarquem amb el Propòsit inicial.

Aquest principi ens ha donat la clau: l'eina més potent, l'eina que ens ha de servir com a vehicle i com a força generadora de tot el procés és LA COMUNICACIÓ entesa en tots els seus aspectes i vessants. Emocionant!

Seguint aquest pensament ens varem reunir un conjunt de docents de diferents centres, molt compromesos amb la nostra tasca i varem fer un munt de sessions treballant intensament amb la importància de la Comunicació dins la nostra feina. Aquest treball estava ple de matisos: el perfil del docent, el lideratge a l'aula, les relacions amb els companys/es de treball...

De totes aquestes sessions de treball i de formació fetes per i per a nosaltres mateixos va sortir un document seguint el procediment científic:

- Part teòrica
- Plantejament d'una hipòtesi
- Observació i experimentació
- Conclusions.

El resultat d'aquesta manera de treballar sortint de les normes habituals va ser molt satisfactòria doncs ens va anar molt bé a tots plegats: varem reflexionar àmpliament, de manera profunda, cadascú des de la seva realitat i la seva "motxilla" d'experiència. Ens va obrir els ulls a noves tècniques i noves perspectives.

I quan obres una porta i veus més possibilitats és ... fantàstic.

Una altra formació i cada cop pujant un esglaó més. Actualment el Curs de Formació de formadors en Altes Capacitats, intervenció a l'aula. Escola Inclusiva ICE de la UB. El repte era i és molt important.

A l'hora de planificar tenim l'eina perfecta: la comunicació, però ens mancava un pas més.

Un dels missatges sentits que sempre donem en els espais formatius és la creació d'oportunitats als alumnes per poder demostrar i desenvolupar les seves capacitats. Aquest era el pas que ens mancava: lligar la Comunicació en relació amb els Mitjans de comunicació i donar oportunitat a alumnes de Periodisme per desenvolupar aquesta tasca.

Aquesta ha estat una de les eines que més ens ha funcionat doncs els "nostres periodistes" ens acompanyen moltes vegades, posen en pràctica els seus aprenentatges així com l'adquisició d'altres i comproven davant d'una situació real la seva capacitat professional, humana i emocional.

Fan la seva feina, han de decidir, reflexionar, elegir in situ constantment, són lliures d'elecció, simplement compartim el mateix objectiu, dues directrius i a partir d'aquest fet tenen plena llibertat d'acció.

El resultat és que en el Curs de Formació que ells interactuen han utilitzat el mitjà de comunicació periodístic per fer preguntes làser als assistents, per fer reflexionar d'un fet o d'una qüestió, per atendre a cadascú i sobretot per "ensenyar" per modelament que treballar d'una altra manera és possible, que podem i hem de crear oportunitats reals, que podem seguir fent accions tan antigues com "ensenyar a l'aprenent" o passar el "testimoni" professional.

Aquesta pràctica ens ha confirmat que els ensenyants hem de conèixer i controlar tots els requeriments d'una bona comunicació, ja que els hem de transmetre als nostres alumnes de manera que aquests assoleixin l'objectiu citat, i esdevinguin al seu torn uns bons comunicadors.

No s'ha d'oblidar que les relacions interpersonals estan fortament condicionades per la qualitat de la comunicació, i tenen un efecte rellevant en la motivació i satisfacció que en resulten.

Seguint aquest plantejaments establim una *Relació* (triangle) entre la Comunicació, els Mitjans de comunicació i la Formació. Aquesta *Relació* es basa en tenir com a element clau la Comunicació doncs és el vehicle imprescindible per a qualsevol tipus de Formació.

La Comunicació la trobem en un 20% verbal (més formal) i un 80% aproximadament no verbal (més emocional). És en aquest percentatge on utilitzem el poder que té la Comunicació pels diferents estils d'aprenentatge: utilitzar els dos canals de transferència comunicativa la formal i l'emocional.

El lligam entre la Comunicació i els Mitjans de comunicació és el Llenguatge Periodístic i les seves vessants comunicatives (articles, cròniques, vídeos, gravacions ...).

Seguint fidels al compromís de crear oportunitats, també han estat convidats i han participat en el procés formatiu joves que estan estudiant música, joves músics, que han aportat la vessant artística. La idea és anar ampliant aquesta manera d'interaccionar estenent-ho a nous camps, per créixer tots plegats i donar pas a les noves generacions.

"L'Educació emocional en els mitjans de comunicació"

TÍTOL
"Relació i ús dels Mitjans de comunicació com una de les eines de treball emocional en les Formacions"

OBJECTIUS

- Presentar una experiència real i vigent actualment.
- Presentar una forma de donar oportunitats als estudiants per desenvolupar les seves capacitats professionals, emocionals i personals.
- Presentar el treball fet per un grup divers de professionals (docents i formadors) vers a la importància de la Comunicació com eina clau entre el triangle dels Mitjans de comunicació i la Formació per aconseguir, juntament amb l'educació emocional, uns aprenentatges significatius per a l'individu.

DESCRIPCIÓ
Establim una *Relació* (triangle) entre la Comunicació, els Mitjans de comunicació i la Formació. Aquesta *Relació* es basa en tenir com a element clau la Comunicació doncs és el vehicle imprescindible per a qualsevol tipus de Formació.

EDUCACIÓ EMOCIONAL

EDUCACIÓ EMOCIONAL

Pilar Balagué, Gemma Vilaseca, Rosa M. Vela
Coordinadores d'Investigació i recerca Altas Capacitats. Intervenció Educativa. Escola Inclusiva. ICE. UB

Pilar Balagué, Gemma Vilaseca, Rosa M. Vela. VII Jornades d'Educació Emocional 2011

Treballs realitzats i integrats a la Formació

1. **Article periodístic.** Primera sessió del curs de Formació de formadors AC, intervenció educativa. Escola Inclusiva. ICE de la UB 2011

Autors: Jordi Roig i Santiago Carbajal. Estudiants de tercer curs de Periodisme.

“El canvi està a prop, nosaltres hi creiem”

Som optimistes. L'educació ha de millorar per aconseguir una societat més justa i pròspera. Una de les maneres per impulsar el canvi en el sistema docent és l'Escola Inclusiva. Joan Triadú, pedagog i escriptor català, havia destacat la important funció integradora de l'escola des de la seva experiència com a mestre: «A Catalunya sempre hem lluitat per una millor integració, tot i els cops de la història, i a l'escola és el que sempre he tractat de transmetre». Una idea que sempre havia defensat des de la seva lluita per Catalunya durant tota la seva vida, un mètode d'unió de tots els catalans. L'Escola Inclusiva és un model d'ensenyament on es pretén eliminar els obstacles a tots els alumnes per tal d'assolir, entre tots, un objectiu final: aprendre des del col·lectiu i des de la diversitat, sabent que les persones són diferents però que tot i així la col·laboració és factible.

Aquest tema s'està debatent dins del curs de Formació de Formadors d'Altes Capacitats en intervenció educativa, escola inclusiva de la UB.

L'emmarcament del curs s'entén com un espai i un temps de molta vàlua on els docents entren a interaccionar espai de marc teòric i espai pràctic plegats junt amb altres professionals externs al curs. Amb la intenció de poder comprovar que tot és més simple; renovant els bons aprenentatges docents de cadascú; buscant sempre l'equilibri entre la part acadèmica i emocional; tenint present que els referents adults són els docents. Per tant, s'ha de dinamitzar l'aula, amb un Pla d'Acció real i significatiu per ambdues parts: alumne/a i adult, sense deixar la comunicació i atenció a les famílies.

L'objectiu del curs és aconseguir preparar amb un elevat grau de coneixements i conscienciació un grup de professionals de l'ensenyament que esdevinguin futurs formadors vers el tema de la intervenció a l'aula amb els alumnes d'Altes Capacitats entre dues grans vessants: l'educació emocional i l'escola inclusiva.

A la primera jornada hi van assistir en qualitat d'experts: Joan Badia, en representació d'Universitats, és a dir, la més alta institució d'ensenyança; Joaquim Núñez, representant d'inspecció i una veu amb constant contacte amb els centres; Àngel Domingo, del departament d'ensenyament amb una visió administrativa i institucional i Isabel Sánchez, directora d'un centre de primària, la mirada més propera a les «*trinxeres*», com en definiria el seu treball amb un punt d'humor.

L'argument principal per implantar la pràctica inclusiva a les nostres aules és el seu benefici tant a nivell educatiu, social com emocional. Des del punt de vista educatiu, hi ha una millora qualitativa i selectiva en quant als continguts que rep, de manera específica i determinada, cada alumne. D'aquesta manera es potenciaren les Altes Capacitats dels alumnes, perquè segueixin progressant, sense deixar de banda les perspectives de tota la resta d'alumnes.

El grup de classe ha de ser cooperatiu, ha de treballar tot junt i entre tots s'han d'ajudar, així ho va explicar Isabel Sánchez: «Tenen un paper important tots els nens del centre també els d'Altes Capacitats. Aprenentatge i treball col·laboratiu, hi ha d'haver interacció sinó, no funciona».

L'estudiant que es formi en un context inclusiu té menys dificultats per integrar-se socialment. Tot gràcies a una educació basada en el col·lectiu, un profit essencial pel desenvolupament adequat de l'individu dins del seu món. Pot semblar un evidència però l'escola educa, no cria, aquesta funció correspon a la família i és un concepte que tothom ha de recordar. Tant els docents com els pares són responsables del procés de socialització dels joves. Una visió que destacava de manera clara Àngel Domingo: «De l'escola es pot aportar molt, segurament el lloc més inclusiu que hi ha és l'escola, per facilitar les possibilitats. Alhora les famílies també s'han de preocupar pels seus fills». D'aquesta manera s'avança el lema que tots els integrants de la taula rodona creuen necessari aplicar: aprendre junt per viure junts.

Si parlem de les emocions, la primària ha de marcar el camí perquè una persona se senti conscientment útil i integrada. En altres paraules, destacar les capacitats més potents de cada alumne dins d'un context on tothom se senti satisfet i reconegut amb la funció que exerceix. Per això, és molt important que des de l'escola es tinguin en compte aquestes facilitats. Ara bé, cada estudiant té llibertat i possibilitats per escollir i realitzar l'activitat que desitgi, els

mestres són els responsables d'estimular aquestes preferències de cada alumne i d'obrir camins.

L'escola inclusiva no es planteja com un paradís, però sí que té entre les seves prioritats un esforç en educació emocional. Joan Badia va comentar que si es treballa des de l'escola amb els nens s'aconseguirà: «una major equitat i una societat més justa i pròspera, es faria un gest per estalviar el patiment de moltes persones». Per la seva banda, Joaquim Núñez va postillar sobre els nens amb Altes Capacitats: «que tinguessin un major encaix social, serien un estímul per a tothom hi hauria més beneficis socials».

En conclusió, l'educació demana un canvi des de fa molt temps. Els esquemes antics provinents d'una escola tancada al món i encorsetada, ja no són efectius en la realitat actual. Una altra opció és possible. Hem de deixar de mirar més enllà per buscar solucions a curt termini i hem d'impulsar l'escola inclusiva des d'ara. Tothom en sortirà beneficiat des del primer moment tant docents, alumnes com família. Unes de les frases que millor il·lustra el necessari canvi de mentalitat l'ha esmentat Joaquim Núñez durant la sessió: «en l'educació s'ha de creure per veure». Nosaltres hi creiem.

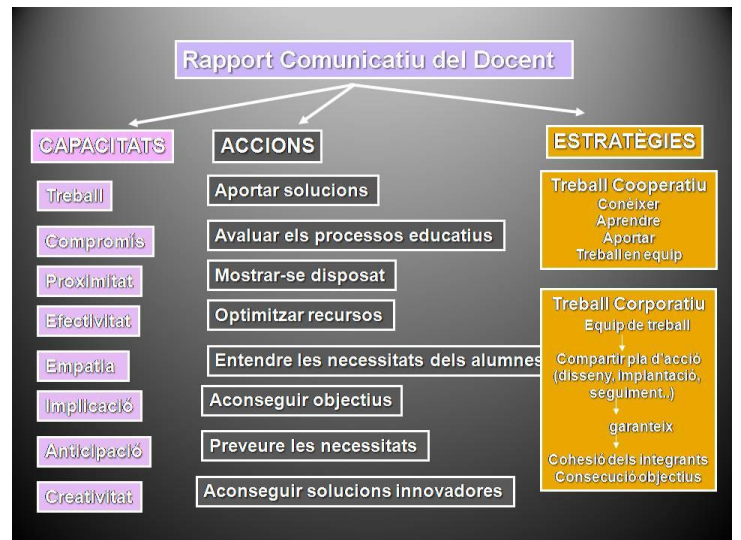
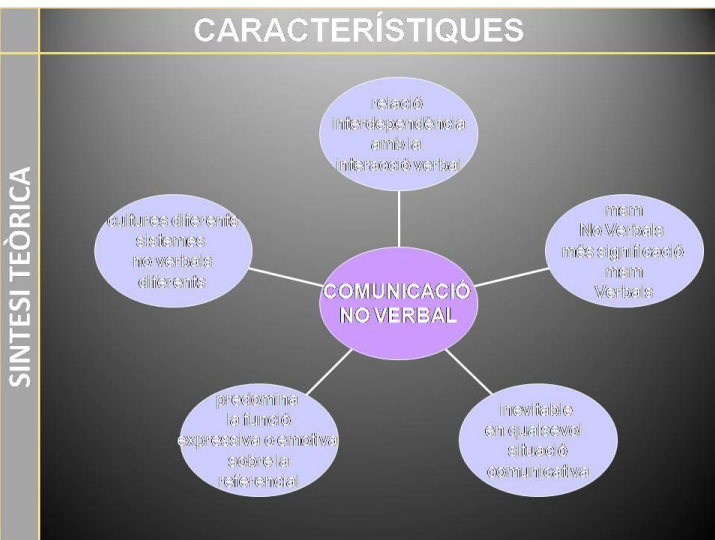
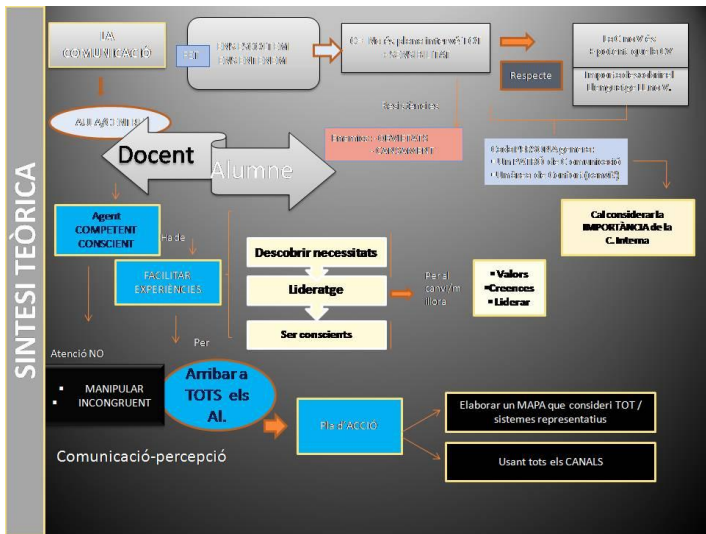
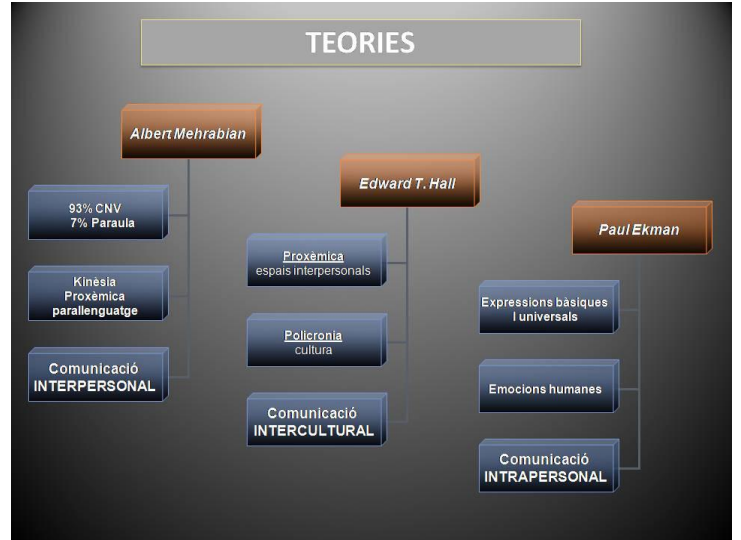
Sí, hi creiem de manera fefaent. Des del primer moment que vam rebre la possibilitat d'incorporar-nos a un projecte per millorar l'educació hem pogut corroborar que no és paper mullat. S'està movent fitxa per formar 13 formadors que s'encarregaran d'educar la resta de centres de Catalunya. L'escepticisme inicial que acostuma a haver-hi amb temes relacionats amb l'educació no ens el vam plantejar en cap moment. Sempre que existeixin uns objectius i, sobretot, un projecte a executar confiarem en els projectes. Des de ben petits hem pogut viure experiències educatives de tots colors i, a part de considerar necessària la reforma, la veiem factible i en cap cas utòpica. Fem una crida a la societat per confiar-hi en un canvi a millor, amb l'ajut conjunta ho aconseguirem. Ho demanem com a estudiants, periodistes i observadors d'una nova estructura educativa amb bon futur.

2. Document: “La Comunicació com eina bàsica de la Formació”

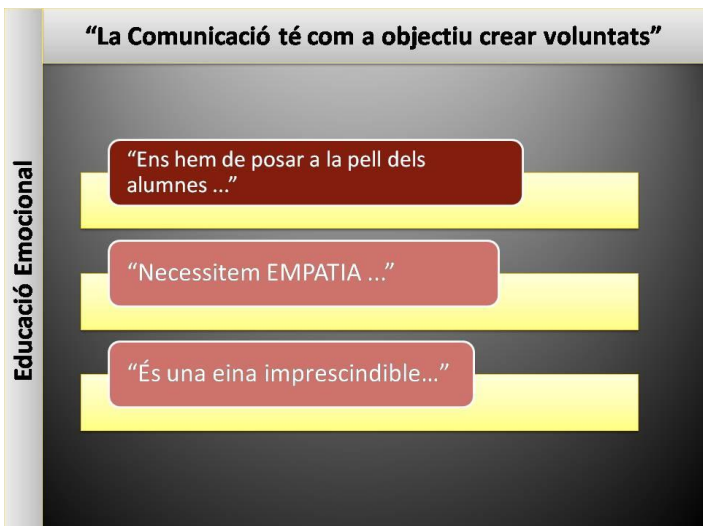
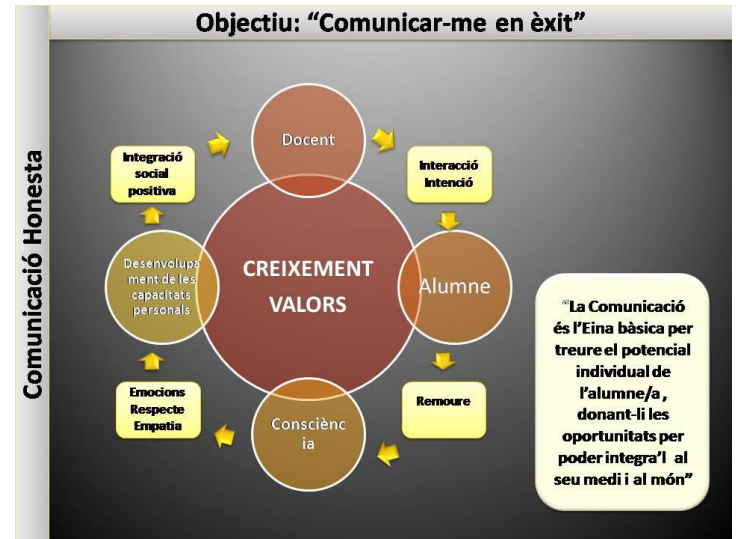
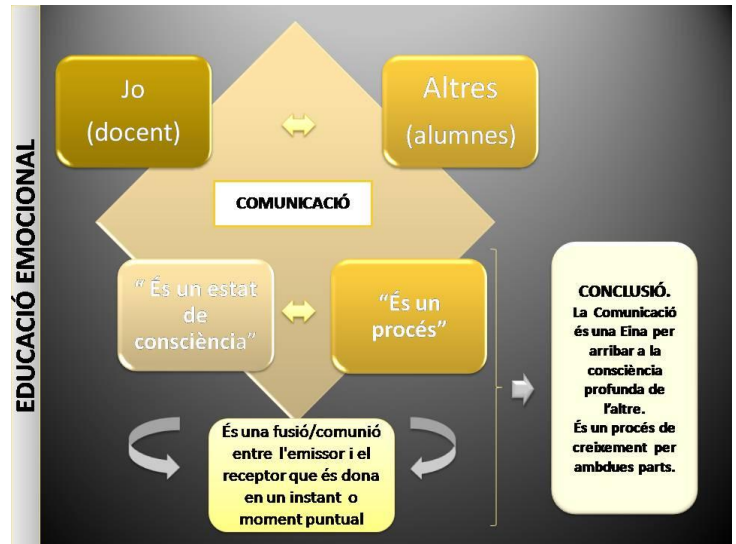
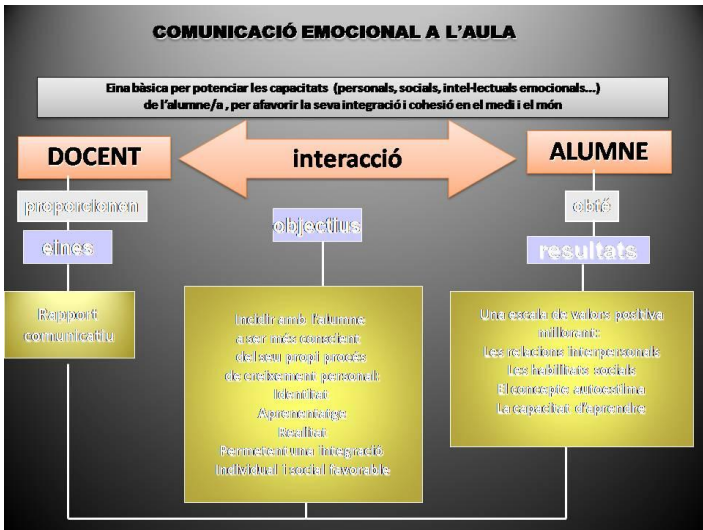
Autors/es: Miquel Badia, Sebastià Caba, Maite Bruch, Cristina Roca, Pilar Balagué, Rosa Sabater, Gemma Vilaseca, Rosa M. Vela.

HIPÒTESI

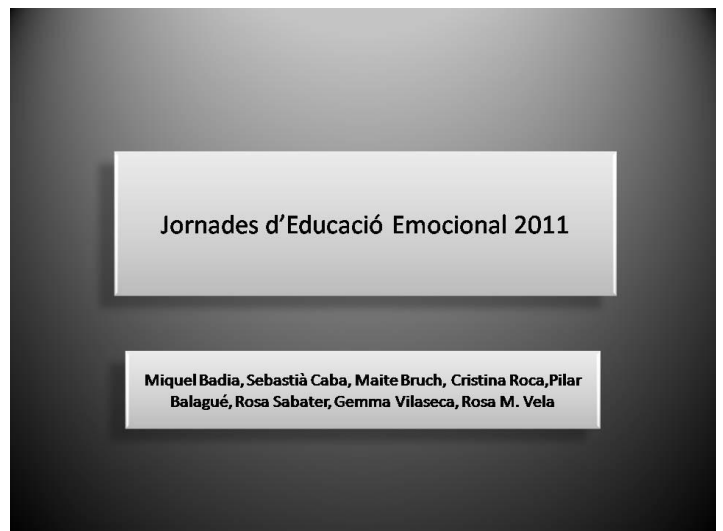
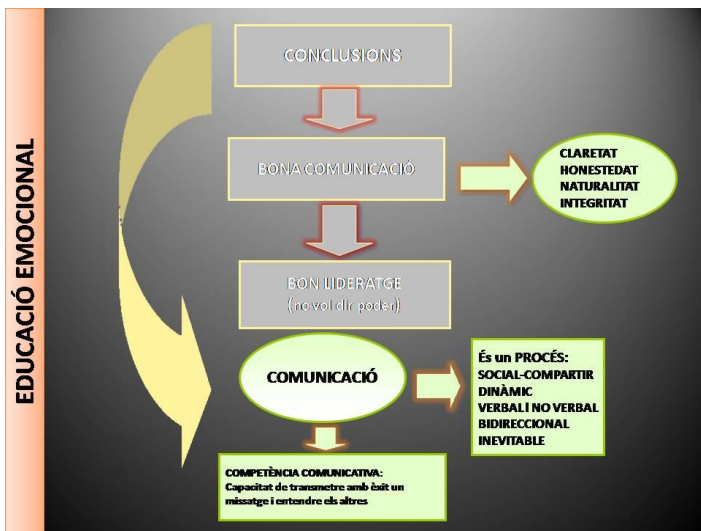
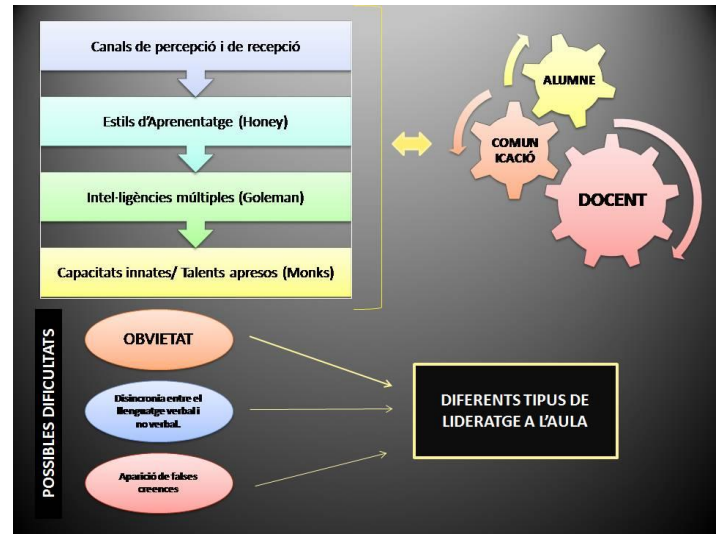
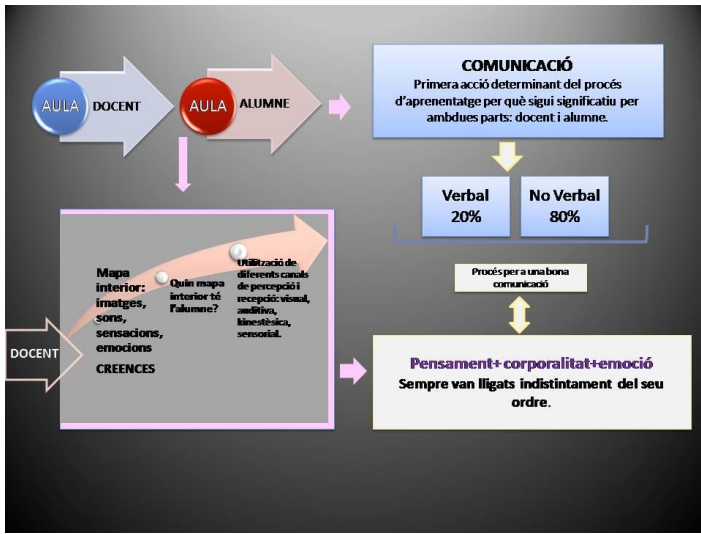
• “La Comunicació, verbal i no verbal, és l'eina imprescindible per liderar a l'aula”

Diferents maneres d'entendre **LA COMUNICACIÓ** en el món de la docència. (Partim de l'observació i experimentació)

Conclusions

“L’objectiu del procés educatiu és fer conscient l’aprenent de la manera en que processa la informació i genera coneixements i habilitats (aprendre a aprendre), per tal d’incrementar-ne l’eficàcia en l’adquisició i en el seu ús.

Els ensenyants hem de conèixer i controlar tots els requeriments d’una bona comunicació, ja que els hem de transmetre als nostres alumnes de manera que aquests assoleixin l’objectiu citat, i esdevinguin al seu torn uns bons comunicadors.

No s’ha d’oblidar que les relacions interpersonals estan fortament condicionades per la qualitat de la comunicació, i tenen un efecte rellevant en la motivació i satisfacció que en resulten”.

X. Manyà. Docent.

CONCLUSIONS:

El resultat professional d'aquesta experiència és molt altament positiu però el resultat humà és el més enriquidor: s'ha creat un grup de treball, un equip on cadascú és únic, té el seu lloc i la suma de tots junts genera i generarà accions i actuacions de gran compromís professional i personal.

I PER TANT ESTEM EN CAMÍ D'ASSOLIR EL NOSTRE PROPÒSIT A L'HORA DE FER LA FORMACIÓ.

GRÀCIES A TOTS ELS QUE HEU CREGUT I PARTICIPEU D'AQUEST PROJECTE,

